

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS
31.10.2023

Kohteiden nimet:	Haakoninlahdenpuiston etelä-osa	Piirustus nro:t:	VIO 6377/1
Selostuksen laati:	Sari Knuuti Projektijohtaja	pvm:	1.11.2023
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	3.11.2023
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	

Kohde

Suunnittelualueena on Kruunuvuorenrannan kaupunginosaan rakennettava Haakoninlahdenpuiston eteläosa, jonne sijoitetaan leikkipuisto. Leikkipuistoon tulee kasvatuksen ja opetuksen toimialan tarjoamat leikkipuistopalvelut, mm iltapäiväkerhotoimintaa. Puisto rajautuu etelässä Stansvikin rantakatuun ja pohjoisessa Haakoninlahdenkatuun. Puisto tulee jatkumaan Haakoninlahdenkadun pohjoispuolella ja etelässä se liittyy uimarannan puistomaiseen osaan. Puiston länsipuolelle rakennetaan asuinkortteli ja itäpuolelle Kruunuvuorenrannan monitoimitalo Helmi, johon sijoittuu koulu, päiväkotiki ja leikkipuiston sisätilat. Puiston pinta-ala on noin 1,03 hehtaaria.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Alue on voimassa olevissa asemakaavoissa puistoaluetta (VK-aluetta AK 12080 / 23.11.2012 ja luoteisnurkka VP-aluetta AK 12130 / 22.11.2013).

Alue on entistä öljysataman aluetta ja on tällä hetkellä murskekenttää vailla kasvillisuutta.

Haakoninlahdenpuiston eteläosa on osa tärkeää kaupunkikuvallista jatkumoa: Kruunuvuorenrannan niemen halki rannasta rantaan kulkevaa puistoakselia. Pui-

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS
31.10.2023

tosta ja sen vieressä sijaitsevasta monitoimitalon tontista käytiin vuonna 2020 arkkitehtuurikilpailu, jonka voittivat Huttunen-Lipasti Arkkitehdit ja VSU maisema-arkkitehdit Oy. Puiston suunnittelu on aloitettu kilpailuvoiton pohjalta vuoden 2023 alussa. Monitoimitalon suunnittelu on aloitettu jo aiemmin. Koulun ja päiväkodin pihat sekä leikkipuiston ulkotilat muodostavat samanhenkisen kokonaisuuden. Koululaiset voivat koulupäivän jälkeen helposti siirtyä leikkipuiston iltapäivätoiminnan pariin ja toisaalta koulun pihaa voi hyödyntää puistokäytössä kouluaikojen ulkopuolella.

Puistoon suunnitellaan leikkipuiston ohella monimuotoisia kasvillisuusalueita. Lisäksi puiston kautta on tärkeitä jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä. Lännessä ja pohjoisesta saapuvat koululaiset ja päiväkotilapset kulkevat puiston lävitse monitoimitalon tontille. Läpikulkua tulee myös mm Kruunuvuorenrannan pohjoisempien osien ja uimarannan välille.

Puisto on mukana pilottikohteena Aalto-yliopiston monialaisessa CO-CARBON -tutkimus- ja kehityshankkeessa, jossa mitataan ja mallinnetaan kaupunkivihreän hiilensidontakykyä. Tulosten avulla kehitetään käytäntöjä ja uusia ratkaisuja hiiliviiasaan kaupunkivihreä suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.

Suunnitelman sisältö

Puisto jakautuu kolmeen eri vyöhykkeeseen. Näitä ovat lännessä sijaitseva luonnonmukaisen kasvillisuuden vyöhyke, keskialueen avoimet näkymät muodostava niitty/nurmivyöhyke ja itäreunassa koulupihaan liittyvä leikkivyöhyke. Koko puistoa yhdistävät merelliset elementit: merennannan kasvillisuus, leikkipuiston meriaiheet välineet ja laiturimaiset oleskelulavat.

- Puiston länsireunassa kulkee puiston ensisijainen polkupyöräreitti ja sen vieressä luonnonmukaiseksi rakennettava loivapiirteinen hulevesipainanne, jolle istutetaan lähinnä tuoreen ja kostean paikan kotimaista kasvillisuutta. Vyöhykkeelle sijoitetut lahopuut lisäävät alueen monimuotoisuutta. Osa alueelle sijoitettavista kivistä on muita suurempia ja toimii istuinkivinä.
- Puiston keskiosasta avautuu näkymiä merelle. Niityn ja nurmen linja muodostaa puistoon aaltomaisen kuvion ja mahdollistaa niin toiminnalliset pelailu- ja piknikalueet kuin luonnon monimuotoisuutta tukevat kukkivat niityt.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS
31.10.2023

- Itämeri-teemaiset leikkialueet aidataan turvallisuuden lisäämiseksi. Leikkialueiden meren puolelle istutetaan havukasvillisuutta tuomaan tuulensuojaa. Monipuolinen välineistö kutsuu leikkiin. Leikkialueen sisään rakennetaan luontoleikkialueet, jossa lapset voivat puuhailla kasvillisuuden seassa. Kiinteät auringonvarjat tarjoavat suojaa pienimmille istutettavan puuston ollessa vielä pientä.

Puiston pohjoispäähän sijoitettu dynaaminen perennaistutus ja suurikokoiseksi kasvavat puut tuovat vehreyttä myös vieressä kulkevalle Haakoninlahdenkadulle.

Leikkipuiston sisätilat sijaitsevat monitoimirakennuksessa. Sisäänkäynnin edustalle muodostetaan kivetty aukio, jolle on suunniteltu joitakin leikkitoimintoja, puistoruokailua ja oleskelua kirsikkapuiden katveessa. Kiveys tehdään kierrätetyistä luonnonkivistä.

Puiston kasvillisuus vaihtelee puutarhamaisesta luonnonmukaiseen: luonnonkasveilla istutettavia ja koristekasveilla istutettavia alueita sekä luontoleikkialueita. Luonnonmukaisina kehitettävät alueet ammentavat piirteitä alueen merenrantaluonnosta: karua dyynikasvillisuutta, merenrantaniittyjä, ketoja ja reheviä merenrantalettoja. Koristekasveissa käytetään osin lähiseudun huvilakauden kasvilajeja. Kasvivalinnoilla tuetaan luonnon monimuotoisuutta: Lajivalinnoissa huomioidaan hyönteisten ravintokasvit ja näitä täydennetään lahoppuulla. Luonnonmukaisella vyöhykkeellä monikerroksella istutuksella kehitetään suojapaikkoja pieneläimille.

Hiili- ja ilmastoviisaat ratkaisut

Haakoninlahdenpuiston eteläosa on yhtenä pilotointikohteena yliopistojen ja Ilmatieteen laitoksen CO-CARBON-projektissa (<https://cocarbon.fi/>). Puiston suunnittelussa pyritään valitsemaan ilmaston kannalta mahdollisimman viisaat ratkaisut. Merkittävimmät hiilidioksidipäästöjen vähennykset saavutetaan ohjaamalla toisesta lähialueen rakennuskohteesta kuorittavat pintamaat ja räjäytyksissä syntyvä louhe suoraan puiston täyttömaiksi, jolloin niitä ei tarvitse kuljettaa kauemmas. Koska tarvittava täyttömaan määrä, 17 000 m³ on merkittävä, maan saamisella lähialueelta on suuri positiivinen vaikutus puiston rakentamisesta aiheutuvaan hiilijalanjälkeen.

Hyötyjä saadaan myös mm käyttämällä niittyjä nurmen sijaan, kierrätyskasvualustoja tuotteistettujen sijaan, kompostipohjaisia kasvualustoja turvepohjaisten sijaan sekä kierrätyskiviä ja -asfalttia uusien sijaan. Asfaltin määrä minimoidaan, ja turvialustoissa käytetään pääosin turvahaketta. Leikkivälineistä suurin osa on valmistettu valtameristä kerätystä jätteestä tai käsittelemättömästä robinia-puusta.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS
31.10.2023

Lisäksi puistossa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuuden lisääminen mm. niityillä, kedoilla, hulevesipainanteella ja muodostamalla nykyiselle louhekentälle erilaisia kotimaisia luontotyyppejä vastaavia habitaatteja. Kasveissa suositetaan kotimaisia luonnonkasveja ja erityisesti Kruunuvuorenrannan kasvillisuusinventoinneissa esiin tulleita lajeja.

Valaistus

Valaistuksessa otetaan huomioon turvallisuus, informatiivisuus ja lähellä meren rantaan oleva luonto. Sisäänkäyntiaukiolle tulee meri-teemainen erikoisvalaistus. Valaisimina käytetään energiatehokkaita LED-valaisimia, joiden värilämpötilaa lasketaan ja valaistustehoa himmennetään yöksi.

Tasaus ja kuivatus

Puisto laskee loivasti Haakoninlahdenkadulta kohti merta. Elävyyttä maaston muotoihin tuodaan muutamilla matalilla kummuilla ja puiston länsireunan hulevesipainanteella.

Reittien sekä leikki- ja oleskelualueiden kuivatus hoidetaan sekä hulevesiviemäroinnillä että johdattamalla vesiä pintavaluntana kasvillisuusalueille. Puistossa suositetaan läpäiseviä materiaaleja.

Esteettömyys

Puiston kulkureitit ovat esteettömiä. Osaan leikkivälineistä on esteetön pääsy ja osa leikkivälineistä toimii esteettöminä. Esteettömyys huomioidaan myös värikontrasteilla.

Ylläpitoluokka

Puiston kunnossapitoluokkina käytetään R2 toimintaviheraluetta, R4 suoja- ja vaihtumisviheraluetta, A2 käyttöniittyä ja A3 maisemaniittyä.